

SVENSKA C1- DEL 2

Tisdagar 7.00-8.30

Fredagar 7.00-8.30

Hur mår du idag?

Berätta om din helg? Vad har du gjort?

Prata, prata, prata

Vad behöver du för att må bra under en vanlig vecka?

Om du kunde förändra en sak i samhället direkt- vad skulle det vara?

Hur tror du att framtidens arbetsliv kommer att se ut?

3 Lantisar och nollåttor

A *Lantisar är smartare än stockholmare* är titeln på en artikel som komikern Karin Adelsköld har skrivit. Spåna om vad hon kan ha för argument för sin tes och skriv upp några förslag. Jämför era gissningar med några andra kollegor.

B Orden och uttrycken i rutan är hämtade från artikeln *Lantisar är smartare än stockholmare*. Ta reda på vad de betyder.

life hacks

(ett) bondförnuft/bonnaförnuft

peppa

en glesbygd

i själ och hjärta

en lantis

hembränt

vischan

medlidsam

inte vara med på banan

ett gevär

ett handskfack

(en) halm

en mes

en märkesjacka

ett helskägg

halka

fnissa

C Lyssna på *Lantisar är smartare än stockholmare* med boken stängd. Anteckna stödord. Jämför med en kollega och se om ni har uppfattat samma saker.

Läs sedan artikeln och kontrollera om det ni hörde stämmer med texten. Stämde era gissningar från övning A?

Lantisar är smartare än stockholmare

100))

Life hacks kallas det numer i tv. **Sunt bonnaförnuft** heter det egentligen.

En bekant bjuder in mig till den nya Facebookgruppen "Glesbygds-girls". Det är en grupp där kvinnor som bor eller har bott på landsbygden ska peppa varandra och dela med sig av sin glesbygdskärlek. Så himla bra, tänker jag som i själ och hjärta är en stolt lantis även om jag nu bor utanför Stockholm. Det dröjer bara fem minuter innan det dyker upp kommentar från mina andra vänner. "HAHA, kul grupp, ska ni diskutera pelargoner och vilka typer av höns ni ska ha eller? Kanske ge varandra lite tips på hembränt och dansband?"

Men låt mig bara säga direkt. Har man inte vuxit upp på landsbygden har man ingen aning om vad man pratar om. Ingen. Aning. Det går inte att jämföra med att åka till stugan på landet. Det går inte att jämföra med att man ofta hälsade på sina morföräldrar på vischan som barn. Har man inte bott och verkat i glesbygd vet man inte hur det är.

Oftast när jag berättar att jag växt upp på ett lantbruk i en liten by i skogen får personen nått medlidsamt i blicken. "Men oj, stackare, mitt i ingenstans. Och ändå bor du i stan nu och är ju typ... normal". Det är så konstigt det där. Som om lantisar inte är riktigt med på banan och det är därför de måste bo på landet. Det är Stefan och Christer*, munnen full med snus och gevär i handskfacket. Tjofadderittan*, en lantis med halm ur snickarbyxorerna kan du inte ha i fina salonger. Jag har aldrig förstått varför det anses som man har mer koll när man bor i stan jämfört med på landet. Det är precis tvärtom.

Att bo på landet är nämligen inget för mesar. Det krävs att man är påhittig, kreativ, stark och modig. När man står fast med bilen i en snödriva på en landsväg utan mobiltäckning gäller det att veta i vilken ordning man gör vad för att komma hem igen. Eller hur man gör för att inte familjen ska frysa ihjäl när värmepannan gått sönder och det är tjugo minus ute. Det finns inga hantverkare, lättemaskiner, biografer, pizzerior eller dygnetrunt-öppna snabbblivs. Det finns ingen post, inget systembolag, inga vårdcentraler eller knappt några skolor. På landet får man köra traktor när man är sex år och vara ensam i mörkret med närmaste vuxen på flera mils avstånd och gå flera mil i snö upp till midjan (eller om det var min morfar som gjorde det, minns inte). Vill man ha nåt på landet får man bygga det själv. Life hacks heter det numer i tv. **Sunt bonnaförnuft** heter det egentligen.

*komikerpar som spelade bondkomik, så kallad buskis

*ur en snaps-visa, ungefär 'tralala'

Hur kan det anses mer civiliserat att köpa lägenhet för 100 000 kr per kvm i Sveriges mest förorenade stad för att sen köa sig till alla moment i livet än när man bor i ett hus med egen trädgård och andas ren luft för en hundradel av de pengarna?

Nu kommer snart den första snön. Och ingen gång blir det tydligare än just då: storstadsbor har ingen koll. De må vara hur civiliserade som helst med sina märkesjackor och helskäggs men de halkar ändå runt i sina nya bilar på vägar med 2 millimeter snö, de står huttrande i tunnstrumpor utomhus i minusgrader eller får panik om strömmen går i en kvart.

Och jo, vi ser allt att ni fnissar åt oss lantisar när vi besöker stan för att julhandla och inte rör oss vant vid den massiva trafiken, vid stressen i rulltrapporna eller att man måste gåspringa vart man än ska. Men då ska ni veta, det är inte det att vi inte kan göra som ni. Det är bara det att vi inte bryr oss. Har man dödat en höna med händerna för att få mat när man är insnöad i skogen skiter man duktigt i på vilken sida av rulltrappan man ska stå.

Karin Adelsköld, Fokus, 2015

D Diskutera följande.

- 1 Vad var tanken med Facebookgruppen "Glesbygdsgirls"? Vilken typ av kommentarer dök upp?
- 2 Vad brukar Karin Adelsköld möta för reaktioner när hon berättar att hon är uppvuxen på landet? Varför?
- 3 Vad krävs enligt henne för att man ska klara livet på landet?
- 4 Vilka jämförelser gör hon mellan stockholmare och landsbygdsbor?
- 5 Vad vill Adelsköld säga med: *Har man dödat en höna med händerna för att få mat när man är insnöad i skogen skiter man duktigt i på vilken sida av rulltrappan man ska stå?*
- 6 På vilket sätt är lantisar smartare än stockholmare, enligt Adelsköld?

- 7 Beskriv artikelförfattarens stil. Vad tycker du om den?
- 8 Vilka tankar väcker texten hos dig?
- 9 Vad tror du att syftet är med texten?
- 10 Välj ut en eller ett par meningar som du tycker är speciella. Motivera varför du har valt just dem.

SÅ BYGGDES SVERIGE

Så byggdes Sverige

En tidsresa från drömmar till framtid

Finns avsnitt med

[▶ SPELA AVSNITT 1](#) [▶ TRAILER](#)

PRODUKTIONSÅR
2025

RÄTTIGHETER
Kan ses i hela världen

Varför ser Sverige ut som det gör? Petra Mede, Gert Wingårdh och Mark Isitt tar oss med på en underhållande tidsresa om hur våra svenska hus, hem och städer vuxit fram, med start för 100 år sedan och med sikte 100 år in i framtiden. Följ med till villagatan, storstaden, bruksorten, landet, drömlan, förorten, centrum och byn!

STORSTADEN

MED SIKTET MOT SKYN

SÅ BYGGDES SVERIGE

Så byggdes Sverige

2. Storstaden - med siktet mot skyn • 59 min

Finns med

[▶ SPELA](#) [▶ TRAILER](#)

Med tidsmaskinen reser vi tillbaka till Stockholm år 1925 där Sveriges första skyskrapor tornar upp sig över Kungsgatan. Mark Isitt beger sig till New York varifrån inspirationen hämtats och besöker 1920-talets allra högsta hus. En hetsig diskussion utbryter under en stadsvandring ledd av Petra Mede vid Hötorgsskraporna och Gert Wingårdh får uppleva 60-talets glansdagar med Siw Malmkvist på Kronprinsen i Malmö. Vi får också gå på visning i det nyinvigda Karlatornet och träffa den danske världsarkitekten Bjarke Ingels. Hör skyskrapor hemma i framtidens storstad, även om 100 år? Del 2 av 8.

PRODUKTIONSÅR
2025

KAN SES TILL
30 dec 2027

PUBLICERADES
6 nov 2025

RÄTTIGHETER
Kan ses i hela världen

<https://www.svtplay.se/video/KqP2awX/sa-byggdes-sverige/2-storstaden-med-siktet-mot-skyn>

Till nästa lektion

En låt

Estraden

Jeansjacka

Video

Valfritt avsnitt av Så byggdes Sverige